

[Ove Hansen.]

nedskæring. Jeg kan nævne et eksempel fra Ringsted købstad. Ringsted sammenlægges med 9 landkommuner. Refusionsprocenten i Ringsted købstad har hidtil udgjort 43,2. I de øvrige kommuner, der skal forenes med Ringsted, har procenten ligget mellem 50 og 55, og en enkelt kommune har endog været oppe på 57,3 pct. Fra april 1970 og efter nedskæringen vil den fælles refusionsprocent for alle kommuner komme ned på 31,9. Hvis mange landkommuner på et tidligere tidspunkt havde haft kendskab til de vilkår, som man nu byder dem, så tror jeg, det havde været forbundet med store vanskeligheder at få en del kommunesammenlægninger etableret.

Jeg kan også nævne, at vi i reformkommissionen har fået henvendelse fra Thisted købstad og fra 17 omliggende landkommuner om at etablere en storkommune Thisted. Jeg skal ikke udtale mig om det hensigtsmæssige eller ikke-hensigtsmæssige i den ønskede sammenlægning, men at der i dette tilfælde vil ske væsentlige ændringer med hensyn til refusionsprocentens størrelse, kan der vist ikke være tvivl om. Lige så meget tyder på, at et eventuelt areal/indbyggertilskud vil bortfalde.

Ved førstebehandlingen af lovforslagene udtalte venstres ordfører, hr. A. Chr. Andersen, at kommunerne vil få compensation for nedskæringen af vejrefusionerne ved bortfald af kommunernes andel i udgifterne bl. a. til arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m.v., og det er rigtigt, at kommunerne lettes på dette område, men lettelsen vil vel her højst andrage ca. 75 mill. kr., medens nedskæringen af vejrefusionerne andrager ca. 250 mill. kr.

Ministeren har efter anmodning fra De samvirkende Kommunalforeninger stillet et ændringsforslag, der går ud på, at refusionsprocenterne for primærkommunerne ned sættes med 16 point for alle primærkommuner i stedet for som oprindeligt foreslået med en tredjedel. Ændringen vil betyde en lille fordel for tyndtbefolkede kommuner med

udstrakt vejnet, medens købstæder og udviklingskommunerne stilles lidt ringere. Da mit parti ikke kan medvirke til lovforslagets gennemførelse, skal vi undlade at tage stilling til dette ændringsforslag.

Når den nye kommunestruktur bliver en kendsgerning — dels fra 1970, men endeligt i 1972 — er det rimeligt, at byrdefordelingen mellem stat og kommuner bringes i overensstemmelse med den nye kommunestruktur. I den tidligere socialdemokratiske regering var vi indstillet på en omlægning af såvel byrder som opgaver, men vi ville ikke have forlangt, at folketinget skulle tage stilling til byrdefordelingen uden også at have fået kendskab til opgavefordelingen. Disse to vigtige områder er så stærkt forbundet, at en adskillelse ikke lader sig gøre, men regeringen har altså nu en anden opfattelse, og det kan jeg naturligvis kun beklage.

De mange lovforslag, der vedrører byrdefordelingen, skal ses i sammenhæng. Det har ministrene sagt ved fremsættelsen, og jeg giver ministrene medhold heri. Jeg har opfattet det på den måde, at en forudsætning for nedskæring af vejrefusionerne er, at der foretages en udligning kommunerne imellem, enten det så skal være i form af et skattegrundlagstilskud mellem amtskommunerne eller et areal/indbyggertilskud mellem primærkommunerne, men jeg forstår, at det er ensbetydende med, at godkender folketinget de fem lovforslag, vi nu her har til behandling, forpligter man sig til at godkende de efterfølgende lovforslag vedrørende byrdefordelingen. Alle lovforslag skal ses i sammenhæng. De udgør et led i den generelle omlægning af byrdefordelingen mellem staten og kommunerne. Medlemmer, der stemmer for disse forslag, må således efter min opfattelse være forpligtet til at stemme bl. a. for statens overtagelse af den mellemkommunale refusion, nedskæring af sygehusudgifterne, indførelse af et areal/indbyggertilskud og et skattegrundlagstilskud samt nedskæring af refusionerne vedrørende lærerlønninger, en reduktion fra 85 til 60 pct. — for det sidstes vedkom-